

10 ANYS CAMPUS URV La URV es consolida com a laboratori d'idees a l'Ebre, però té pendent desenvolupar una oferta amb un valor tecnològic afegit

Es compleixen 10 anys de l'inici de l'activitat acadèmica al Campus de la Universitat Rovira i Virgili (URV) de les Terres de l'Ebre, que va servir per instaurar una política plena de preus universitaris públics. Hi ha un camí

per recórrer, sobretot en recerca i en estudis tecnològics amb un valor afegit per a les expectatives productives de les comarques ebrenques, però ningú no discuteix el paper de la universitat com a laboratori inci-

piet d'idees del territori i catalitzador d'una part del talent individual i col·lectiu. Alguns dels referents del desplegament universitari exposen per a L'EBRE en aquest reportatge especial els seus relats.

Una dècada d'universitat pública

TORTOSA *Oscar Meseguer*

Pepín Beltran, natural de Camarles, posteriorment exdelegada d'Educació a les Terres de l'Ebre, és una de les persones clau en l'impuls a l'activitat universitària a l'Ebre. Va ser promotora de la Universitat d'Estiu de les Terres de l'Ebre (UETE), creada el 1995, de la qual va ser-ne la directora entre el 1997 i el 2004, i directora de la Fundació Universitària Doctor Manyà entre el 1999 i el 2005, data en què es posa en marxa el campus universitari de la URV a Tortosa.

La UETE i la Fundació expliquen la gènesi de l'actual oferta universitària pública a l'Ebre. La UETE va sorgir, segons recorda Beltran mateix, de l'associacionisme fomentat per professors universitaris amb vincles amb les Terres de l'Ebre. Hi van tindre un paper important els exregidors Juanjo Malràs, de CIU, i José Martín, del PSC, i professors com Amparo Moreno o Sisco Lahosa, segons rememora Malràs, a qui el director del Campus, Azael Fabregat, assenyala com una persona especialment important en la gènesi universitària a l'Ebre. Malràs també recorda que en aquella època es van establir contactes amb la Universitat Jaume I de Castelló, que permetrien més tard l'organització de dos congressos sobre cultura i territori a la diòcesi de Tortosa.

LA UETE Amb el paraigua de l'Institut Joan Lluís Vives, que agrupa totes les universitats de parla catalana, el sistema universitari va promoure els crèdits variables i de lliure elecció en campus diferents al qual l'alumne estudiava una carrera, i, segons explica Beltran, "es va propiciar que això no només ho poguessen oferir les universitats sinó també altres entitats", com ara l'Associació Universitat d'Estiu de les Terres de l'Ebre, que, en aquest context, sorgeix "per crear un mercat i demostrar que la gent del territori demanava estudis universitaris", reivindica Beltran, que defineix la UETE com "un conglomerat d'institucions, ajuntaments i empreses" que oferien cursos com a productes molt consensuats i "compartits" i en què, segons les seues dades, la meitat dels inscrits solien ser estudiants a la recerca de crèdits i l'altra meitat, pro-

fessionals del territori. La UETE va arribar a oferir una vintena de cursos l'any 2003, arribant a diferents municipis de les Terres de l'Ebre, el Matarranya i el Maestrat, abans d'un posterior declivi motivat pels canvis en el sistema de crèdits acadèmics i per la crisi econòmica. El 2003 ja es començava a coure a foc lent la conversió a campus públic, a través de la Universitat Rovira i Virgili (URV), dels centres universitaris d'Empresarials i de Turisme a Tortosa,

IMPULS

Pepín Beltran, "especialment orgullós" de la seua etapa com a directora de la UETE i de la Fundació Doctor Manyà

que depenien de la Fundació Doctor Manyà i oferien uns preus de matrícula semiprivats, subvencionats per l'Ajuntament de Tortosa, motor del patronat de la fundació juntament amb el Consell Comarcal del Baix Ebre. "Els alumnes [d'Empresarials i Turisme] pagaven la meitat del que costava una universitat privada, però el doble de la pública", recorda Beltran.

FUNDACIÓ DOCTOR MANYÀ La fundació, creada el 1996, havia avançat gairebé en paral·lel a la UETE. Estava presidida per l'alcald de Tortosa, en aquella època Mariano Curto, i molt aviat, l'any 1997, va cristal·litzar en l'escola universitària d'empresarials Doctor Manyà, que es convertia en el segon centre adscrit a la URV, després de l'Escola Universitària d'Infermeria, que depenia directament del departament de Sanitat de la Generalitat. L'any 2002 va arribar el tercer centre, ja que la Fundació també va fer possible l'escola universitària de turisme, igualment adscrita a la universitat tarraconina. "La Fundació també va arribar a oferir postgraus i màsters, com ara un d'adreçat als advocats després que obrís un jutjat del social a Tortosa; un altre sobre gestió turística, o un màster de dos anys sobre noves tecnologies", il·lustra Beltran, que recorda que ella mateixa, com a directora de la Fundació, era

Imatge de l'entrada principal del Campus de les Terres de l'Ebre i de l'edifici situat al barri de Remolins. / NÚRIA CARO

l'encarregada de parlar amb col·lectius de professionals per detectar necessitats del territori. "És l'època de la meua vida de què potser estic més orgullós per la faena feta", expressa Beltran, vinculada al PSC. Totes les classes, a excepció de les d'Infermeria (a l'hospital), s'impartien a l'antic col·legi Betània, on també es feien els cursos de la UETE que s'oferien a la ciutat de Tortosa.

"El moviment universitari a l'Ebre va sorgir de la base i va comptar sempre amb un consens total, sense ningú en contra", valora l'exdirectora de la UETE, que es refereix a un esforç col·lectiu altruista: "A la UETE, per exemple, els directors de curs no cobraven, però van vindre professors d'arreu de l'Estat que van proclamar que l'organització era millor que la de la universitat d'estiu Menéndez Pelayo", la més prestigiosa d'Espanya. "A la Fundació, hi va haver una voluntat política clara, primer de Mariano Curto [CIU] i

després de Joan Sabaté [PSC]. Els dos alcaldes hi van apostar molt", reconeix Beltran. Però en la cursa universitària ebrenca, liderada per Tortosa, els dos batlles van tindre sort diferent. Curto va començar les negociacions amb la URV, però finalment va optar a curt termini per aplanar el camí a una universitat privada, la Universitat Internacional de Catalunya (UIC), que va resultar un fracàs. L'Escola Universitària de Ciències Experimentals i Tecnològiques (EUCET) va obrir el curs 98-99 a les antigues oficines de l'empresa Indústries Fabra a Tortosa, molt a prop de Roquetes. En aquestes instal·lacions va oferir tres enginyeries tècniques agrícoles: Indústries Agràries i Alimentàries, Hortofruticultura i Jardineria i Explotacions Agropecuàries. Però no va arribar a llicenciar cap alumne.

"La UIC va ser un fiasco. Quan vam arribar a l'alcaldia [1999] ja ens els vam trobar i vaig tindre un bon tracte amb ells, tenien un projecte

molt ambiciós per formar quadres de l'Opus Dei per a països emergents i volien portar aquí gent de la Xina i de Llatinoamèrica, però la iniciativa es va anar esmorçant per falta de recursos i d'alumnat", recorda Joan Sabaté, que reivindica, en canvi, la conjunció entre el govern municipal socialista i el tripartit a la Generalitat per fer possible, a partir del 2003, l'acord que va suposar la creació, el 2005, del Campus de la URV a l'Ebre, que absorbiria els estudis universitaris d'Infermeria, Empresarials i Turisme i que, més tard, obriera Magisteri.

L'APOSTA DEL GOVERN El moment determinant es produeix, doncs, amb el primer govern tripartit, amb Carles Solà com a conseller d'Universitat, i Lluís Salvadó com a delegat del Govern, tots dos republicans. "El rector em va dir que havien rebut la comanda de part de Presidència d'estudiar la possibilitat de fer un centre de la URV a Tortosa. Politicament,